

Гордон Гордей – автор оригінальних українських танців у Канаді: автобіографічна розповідь про сорокарічну діяльність

«Дівчина у червоній сукні ТАНГО»

Створено і поставлено Гордоном Гордеєм

Хореографія Дейва Ганерта і Лео Сато

Оригінальна музика і аранжування Андрія Шуста

У свої підліткові роки, в 1960-х, я був зачарований відомим українським танго – піснею «Гуцулка Ксеня» Ярослава Барнича. Мене завжди вражало, як ця пісня на весіллях залучала до танцю навіть тих, хто не вмів танцювати танго, і насолоджувала своїм емоційним ритмом. У січні 2006 р. я почав працювати над лібрето «Гуцулки Ксені». Досліджуючи тему, я виявив, що джаз і міське танго були популярними в кафе Львова у 1930-х і 1940-х рр. Я також дізнався, що музика танго Богдана Весоловського, який після Другої світової війни емігрував до Канади через політичні мотиви, лунала у Східній Канаді. Це дослідження розширило моє розуміння танго в українській популярній музиці і спонукало вийти за межі «Гуцулки Ксені». Я прагнув створити танець, в якому, незважаючи на політичну репресію декадентської музики західного світу, смілива дівчина прямує до утаємненого місця в Карпатських горах і наважується затанцювати заборонене танго. Для мене ця дівчина є уособленням непримиренного вільного духу вольових жінок усього світу. Через рік, у січні 2007 р., з цією концепцією в руках я поїхав до Києва і зустрівся з композитором Андрієм Шустом. Я також знав, що «Шумка» підтримує цей проект, якщо отримаємо схвальний відгук від авторитету у танцювальному мистецтві. Підтримка надійшла від Канадської ради підтримки мистецтв, яка надала грант 17000 дол. на постановку «Дівчини у червоній сукні ТАНГО». Цей танець став другим українським танцем, підтриманим фінансово як професійней твір.

Протягом тижня я працював з Андрієм Шустом у Києві над своїм лібрето і структурою музики для твору. Андрій Шуст склав оригінальну музичну композицію, використовуючи різноманітний синтезований звук симфонічного оркестру з живими японськими барабанами тайко, перкусією АРС НОВА під керівництвом Юрія Черненка, народними інструментами XVIII-ого століття, акустичною гітарою в аргентинському стилі, скрипкою, кларнетом і акордеоном. Незважаючи на розповідну структуру, «Дівчина в Червоній Сукні ТАНГО» не є танець із традиційним сюжетом, в якому «дівчина зустрічає хлопця». Ідея танцю полягала в зображенні дівчини у червоній сукні, яка, «відважно танцюючи танго», метафорично вивільняє жінок і залучає до танго. Ця прогресія набуття свободи іншими жінками стає головною ознакою «Дівчини у червоній сукні ТАНГО». Це був березень 2007 р., і моє лібрето і музична композиція були в процесі. Чого мені бракувало у творчій команді, так це головного хореографа із знаннями танцювальної лексики танго. Дейв Ганерт, постійний хореограф «Шумки», на той час міг поставити хореографію українського танцю, але не танго. Три різні хореографи танго, два з Едмонтону і один із Нью-Йорку, почали працю в студії «Шумки» над «Дівчиною у червоній сукні ТАНГО». Хоча кожен знав танго і навчав його танцюристів, ніхто не міг створити хореографію, яка б поставила розповідь про «дівчину, яка наважилася танцювати танго», на вищій рівень. Саме тоді випадково я дізнався про Лео Сато, виконавця танго і хореографа, який жив у Калгарі. Він вивчав танго в Буенос-Айресі з колишнім баяром і хореографом танго Ейнджелом Корія та відомим викладачем і виконавцем танго Анжелою Тонанез. Лео Сато приїхав в нашу танцювальну студію, і після першої ж практики стало зрозуміло, що Дейв Ганерт і я знайшли творчого хореографа на «Дівчину у червоній сукні ТАНГО». Тепер лише складність танцювальної лексики танго було бар'єром для танцюристів «Шумки» встигнути до запланованої прем'єри у листопаді 2007 р.

Але захоплення новим жанром і його зв'язок із українською танцювальною традицією спонукали танцюристів добре працювати під час репетицій. Стало зрозуміло також, що Лео Сато мав сам затанцювати в «Дівчині у червоній сукні ТАНГО», виконуючи роль героя в творі, де «дівчина в червоній сукні» мріє затанцювати танго десь у Карпатах. Претенденткою на головну жіночу роль стала Джейлін Гордей, яка, окрім обов'язкових занять з Лео Сато з в студії «Шумки» в Едмонтоні, також удосконалювала свою техніку танго з ним у Калгарі.

Джейлін Гордей і Лео Сато танцюють заборонене танго в «Дівчині в червоній сукні ТАНГО» (2009).
Костюми: Тіна Чен. (З архіву «Шумки»)

Лео Сато танцював у парі з Джейлін Гордей у танго-клубах в Калгарі, щоб досягнути професійного рівня, необхідного для містики танго. Прем'єра «Дівчини у червоній сукні ТАНГО» відбулася в Едмонтоні в залі Northern Alberta Jubilee Auditorium 10 листопада 2007, що містив 2700 глядачів.

Колектив «Шумки» виконує «Дівчину у червоній сукні ТАНГО» (Едмонтон, 2008).
(З архіву «Шумки»)

Твір досяг своєї мети не стати сюжетним танцем, в якому «українці танцюють танго», а бути твором, який демонструє самовіддачу артистів і оригінальну хореографію, натхнену міською культурою українських кафе. Редактор «Українських вістей» Марко Левицький написав: *«Прем'єра була головною подією вечора... Дівчина у червоній сукні ТАНГО стала віртуальним коловоротом руху і кольору»* (листопад, 2007). Коли глядачі аплодували після концерту, я уявляв щасливі посмішки Ярослава Барнича, Богдана Весоловського і всіх жінок у червоних сукнях, які наважувалися танцювати танго у львівських кафе в 1930-х рр.